

Capbreu datat el 25 de gener de 1701

Vinculació del castell de Sant Mateu a la família Planas

Transcripció literal extreta de l'opuscle «Les Planes de Sant Mateu, una casa pairal» de Joan Planas i Martí (1969). (pàgines 13, 14 i 15)

Troblem documentada, per primera vegada, la vinculació, en la nostra família, del castell de Sant Mateu, mitjançant el «capbreu» ⁽²⁾ atorgat, el 25 de gener de 1701, per Lluís Soler i de Paguera a Josep Planas, davant del notari reial Francesc Madriguera. Per raó de dita escriptura, el confessant, de son grat i certa ciència, lloa, aprova, ratifica i confirma, o be nou estableix, a favor de Josep Planas, de Sant Mateu de Bages, i dels seus successors, perpètuament, tot aquell mas anomenat mas Corts, habitat i afocat amb la casa, terres, honors i possessions, així com els altres masos, anomenats mas Cardó i mas de la Vila, units amb les terres i dit mas Corts; com també tots els drets i pertinences d'aquells que tenia i posseïa Josep Planas, en el terme de Sant Mateu, amb totes les entrades i eixides, drets i universals pertinences. Les terres dels esmentats masos, que formaven una unitat de finca amb l'anomenada de les Planes i que comprenien el castell de Sant Mateu i la capella annexa de Sant Miquel, es descriuen en l'escriptura, seguint amb detall minucios la línia completa de termenal. Ometent certes repeticions innecessàries, l'expressada descripció diu així:

«Els masos i peces de terra juntes termenen a sol ixent amb la plana de les Forques i amb l'honor d'Esbert, en el cap de la costa d'Antius, que avui posseeix el pare rector del Col·legi de Sant Ignasi, de la Companyia de Jesús, de la ciutat de Manresa, i amb terres de mas Sabaté; dita plana de pedra calà va sent tot cingle ençà fins al cap de la Coma d'en Po... i que avui posseeix dit pare rector de Sant Ignasi, i abans posseïa n'Esbert; i va seguint dit cingle ençà de la Baumassa i després davalla a la dita Coma d'en Ponç, que posseeix dit rector, on hi ha termes, i torna fins baix el torrent i va seguint torrent avall fins a mitja obaga, segons és termenat, i després torna i segueix fins al cingle de la Plana del Roure, després puja i s'entorna enllà fins a la Plana de la Cunilla, que és del mas Sabater, segons és termenat, i puja després pel collet amunt l'ambiet fins al cingle gros més alt de l'ambiet i se'n va cingle enllà fins al racó i davalla pel racó avall segons està termenat i davalla torrent avall nomenat antigament del Sallers, fins al cingle gros de la Baumassa a migdia de les costes d'en Portella, que avui posseeix Magí Riera, i va per un torrent amunt, segons està termenat, i puja fins al camí misser, o d'anar a missa, que va de la Portella a Sant Mateu, i després va per una paret mestra i entra en el cingle i va cingle ençà fins al Collató i passa avall segons les termes que allí son, i després amb el torrent que parteix del castell de Sant Mateu, que corre quan plou, i va torrent avall i puja la costa amunt fins dalt del cingle gros del Comellar d'en Lletjardes, i després se'n puja pel collet amunt fins dalt, en el camí misser, o d'anar missa, que parteix de dit mas Lletjardes, a ponent puja fins al cingle gran que és el cingle del termenal, i puja pel camí amunt fins al cingle gran segons està termenat, i se'n va tot cingle ençà fins al Clot, dit de la Vinya Vella de Joan Pla, i puja fins a l'altre cingle gros, segons està termenat i se'n va tot cingle ençà fins al camí d'anar a missa, que va de les Co... a Sant Mateu, i se'n va de dit cingle ençà fins al camí que va de casa del dit Joan Pla a les Planes, i travessa dit camí fins al cap de la Costa i davalla per la Costa avall fins al torrent que ve de Picalqués o de la Solana de Francesc Aloy, i se'n va torrent avall i després gira i trenca pel de la Costa enllà, passant el torrent, tot Solana amunt, afrontant a els honors de dit Francesc Aloy i travessa altre torrent, segons està termenat, fins al sot del Comellar de les Oliveres, que és de dit confessant i afronta amb el torrent que parteix de la font de la Sala i passa el torrent i puja costa amunt fins al Puig de la Sala, segons està termenat, fins dalt quasi en la costa del Puig, segons està termenat, a

---

⁽²⁾ Era anomenat «capbreu» l'instrument de reconeixement de drets, especialment emfitèutics, per a evitar prescripcions de drets nascuts d'un contracte anterior.

